

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.DY2.2022/64-5223

Mersin, 7/11/2022

Konu: PAZARA GİRİŞ BELGELERİ DESTEĞİ - TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA
HAKKINDA 32 SAYILI KARAR HK.

**E-POSTA
DUYURU**

Sayın Üyemiz,

5973 Sayılı Karar kapsamındaki Pazara Giriş Belgesi Desteğine (mülga 2014/8 Sayılı Karar) ilişkin olarak ihracatçı firmalarımızca yapılan müracaatlarda “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’da Değişiklik Yapılmasına Dair Kararın” uygulanması sürecinde karşılaşılan sorunlardan dolayı, firmalarımızın mağduriyetinin önüne geçmek amacıyla 15.10.2019 tarih ve 48515625 sayılı T.C. Ticaret Bakanlığı yazısının yeniden duyurulması gereği hasıl olmuştur.

T.C. Ticaret Bakanlığı’ndan alınan 15.10.2019-48515625 tarih ve sayılı yazıda;

12.09.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’da Değişiklik Yapılmasına Dair Karar” uyarınca Ticaret Bakanlığı uhdesinde yürütülen devlet yardımı programları kapsamında destek başvurusuna konu yurt içinde gerçekleştirilen harcamaların Türk Lirası cinsinden belirlenmesi gerektiği, 06.10.2018 ve 16.11.2018 tarihli Resmi Gazeteler’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’a İlişkin Tebliğ’lerde Değişiklik Yapan Tebliğler” kapsamında, hangi sözleşmelerin döviz cinsinden yapılamayacağını zikredildiği belirtilmektedir.

Aynı yazının devamında; Pazara Giriş Belgelerinin Desteklenmesine İlişkin 2014/8 Sayılı Karar kapsamındaki destek başvurularında firmalarımızca ibraz edilecek pazara giriş belgelerinin giderlerine ilişkin sözleşmeler, faturalar ve ödeme belgeleri dikkate alınarak destek başvurularının ne şekilde sonuçlandırılacağı konusunda T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile yapılan görüşmeler sonucunda;

- Yabancı menşeli olsalar da Türkiye’de yerleşik belgelendirme kuruluşlarının, 32 sayılı Karar’a ilişkin Tebliğ’in 8nci maddesinin 19ncü fıkrasında yer alan **istisnalara dahil olmadığı** ve dolayısıyla “Türkiye’de yerleşik kişi” olarak kabul edilecekleri,
- **13.09.2018 tarihinden önce**, Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında yapacakları her türlü sözleşmelerde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz üzerinden ve dövize endeksli olarak kararlaştırabilecekleri,
- **13.09.2018-13.10.2018 tarihleri arasında**, daha önce akdedilmiş yürürlükteki sözleşmelerdeki döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan bedellerin, Türk parası olarak taraflarca yeniden belirleneceği,
- **13.10.2018 tarihinden sonra** ise Türkiye’de yerleşik kişilerin sözleşmelerini Türk parası üzerinden yapmaları gerektiği,

Sayı: 17812098-TİM.AKİB.GSK.DY2.2022/64-5223

Mersin, 7/11/2022

Konu: PAZARA GİRİŞ BELGELERİ DESTEĞİ - TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA
HAKKINDA 32 SAYILI KARAR HK.

hususlarında anlaşılarak, 2014/8 sayılı Karar ve ilgili mevzuat kapsamındaki destek başvurularının bu hususlar göz önünde bulundurularak sonuçlandırılmasının tüm İhracatçı Birliklerine muhatap 23.05.2019-4466453 tarih ve sayılı yazıyla bildirildiği ifade edilmektedir.

Bu defa, konu hakkındaki tereddüt ve sorunların devam etmesi nedeniyle T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı ile yeni bir toplantı düzenlendiği ve bahse konu toplantı ile aşağıda özetlenen sonuçlara varıldığı bildirilmiştir:

- A. Bilindiği üzere, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'a ilişkin Tebliğ'in "Döviz Cinsinden ve Dövizde Endekli Sözleşmeler" başlıklı 8nci maddesinin 7nci fıkrasında,

"Türkiye'de yerleşik kişiler kendi aralarında akdedecekleri; aşağıda belirtilenler dışında kalan danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmelerinde, sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endekli olarak kararlaştıramazlar.

- a) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,
b) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,
c) Türkiye'de yerleşik kişilerin yurtdışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,
ç) Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; Türkiye'de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye'de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan hizmet sözleşmeleri." hükmünü amirdir.

Bu hükmün (ç) bendinde yer alan "Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; Türkiye'de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye'de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan hizmet sözleşmeleri" ile, kesintiye uğramayan ve devamlılık arz eden bir hizmete ilişkin sözleşmelerin kastedildiği ve aslen ilgili hüküm ile **nakliye hizmetleri özelinde bir düzenlenme gerçekleştirilmesinin hedeflendiği** anlaşılmıştır. Dolayısıyla pazara giriş belgelerine ilişkin belgelendirme işlemleri, m.8/7 kapsamında **istisnalara dâhil değildir.**

- B. Yabancı menşeli olsalar da Türkiye'de yerleşik belgelendirme kuruluşları, 32 sayılı Karar'ın "Tanımlar" başlıklı 2nci maddesinin (b) fıkrası çerçevesinde "Türkiye'de yerleşik kişi" olarak değerlendirilmektedirler. Öte yandan, mezkûr Tebliğ'in 8nci maddesinin 19ncü fıkrası kapsamında dışarda yerleşik kişilerin ülkemizde bulunan şube, temsilcilik, ofis, iribat bürosu gibi birimleri için "hizmet alan taraf olmaları halinde" sözleşme ve sözleşmelerden kaynaklanan ödeme yükümlülüklerini dövize endekli karşılımları mümkündür. Diğer bir deyişle, bu sayılan birimlerin, mülga 2014/8 sayılı Karar kapsamı müracaatlarda **hizmet alan değil veren taraf olmaları** nedeniyle, yine belgelendirmeye konu sözleşme ve sözleşmeye dayalı ödeme yükümlülüklerinin **dövize dayalı kararlaştırılmayacağı anlaşılmıştır.**

